

Monumentnummer*: 523603

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 december 2001
Kadaster deel/nr 82936/69

Woonplaats* Batenburg
Gemeente* Wijchen
Provincie* Gelderland

Kadastrale gemeente* Batenburg
Sectie* D
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 621

Omschrijving**

Inleiding

Deze voormalige rooms-katholieke PASTORIE, thans in gebruik als parochiehuis (begane grond) en wooneenheid (verdiepingen), is tussen 1875 en 1880 gebouwd in eclectische stijl. Na de bouw in 1873-1874 van het nieuwe neogotische kerkgebouw naar ontwerp van architect C. van Dijk (rijksmonument) is de ernaast gelegen oude schuurkerk afgebroken om plaats te maken voor onderhavige pastorie. Het is niet zeker of architect Van Dijk ook de pastorie heeft ontworpen. Wel is overgeleverd dat de parochianen de volledige bouwkosten à f 14.000,- hebben opgebracht. De pastorie bevindt zich aan de rand van de als stadsgezicht beschermde kern van Batenburg, en is binnendijs gesitueerd aan de Molendijk (onderdeel vroegere omwalling) tussen de hoofdweg Grootestraat en de ruïne van het slot Batenburg. Het pand staat links naast de rooms-katholieke St. Victorkerk en is daarmee verbonden door een niet oorspronkelijke tussenlid. De pastorie is ten opzichte van de kerk enkele meters teruggeplaatst achter een voortuin. Het pand is met de brede voorgevel gericht naar de uiterwaarden van de Maas.

Omschrijving

Blokvormige PASTORIE van twee bouwlagen met zolder op rechthoekig grondplan. Het schilddak is gedekt met leien in Maasdekking. De nokuiteinden worden gemarkeerd door gemetselde schoorstenen. Aan de linker achterzijde van de hoofdbouw bevindt zich een éénlaags uitbouw met zolder. Het zadeldak van deze achterbouw is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en watert af via zinken mastgoten. De in kruisverband gemetselde GEVELS hebben een gecementeerde plint en worden aan de bovenzijde afgesloten door een hoofdgestel. Het hoofdgestel bestaat uit een vlak fries en een geprofileerde kroonlijst met bakgoot. De gevels van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het vijf vensterassen brede en drie vensterassen diepe pand zijn symmetrisch ingedeeld. De uitgespaarde muuropeningen hebben afgeronde bovenhoeken en hardstenen lekdorpels. Met uitzondering van de voorgevel worden de muuropeningen aan de bovenzijde afgesloten door strekken met afgeronde hoeken. Alle vensteropeningen zijn voorzien van T-schuiframen met weldorpel en tweeruits bovenlichten. Enkele bovenlichten op de begane grond aan de voorzijde van het huis hebben glas-in-lood. In het midden van de linker zijgevel is een ingang voor de bovenwoning gecreëerd ter plaatse van een bestaande muuropening.

De VOORGEVEL heeft een breedte van vijf vensterassen en wordt verticaal geleed door een middenrisaliet en hoeklisenen. Het hoofdgestel is aan deze zijde gekornist en voorzien van een indeling in vakken. De hoofdentree is in het middenrisaliet geplaatst. De entree bestaat uit een tweedelige deur van kraaldelen in visgraat-patroon, een geprofileerd kalf en een glas-in-lood bovenlicht met een gebrandschilderde voorstelling van Christus als goede herder. De entree heeft evenals alle vensters in de voorgevel een geprofileerde gestucte omlijsting met kuif (palmet-motief).

De ACHTERBOUW heeft twee houten deuren met tweeruits bovenlichten, twee gekoppelde zesruits schuiframen onder ijzeren latei, een vierruits schuifraam, een wc-raampje, een tweedelige houten garagedeur onder rechte strek en enkele nieuwe en/of gewijzigde ramen.

De RUIMTELIJKE INDELING bestaat uit een brede middengang van voor- tot achtergevel; een woonkamer, een trappenhuis annex garderobe en een keuken in de linker beuk; een spreekkamer en een vergaderkamer in de rechter beuk. Deze indeling herhaalt zich min of meer op de verdieping. Boven de vergaderkamer bevinden zich evenwel twee slaapkamers en een houten steektrap naar de beschoten zolder (één grote ruimte). De kelder bestaat uit drie compartimenten met segmentbooggewelven en een vloer van rode plavuizen.

Het pand bezit een groot aantal oorspronkelijke INTERIEURELEMENTEN, zoals een zwart marmeren vloer en plint in de gang; stucplafonds met middenrozet, hoekstukken (bladrank-, bloem- en krulmotieven) en lijsten in de vertrekken op de begane grond met uitzondering van de keuken; paneeldeuren en dito vouwblinden; zwart marmeren schouwen in de woon- en spreekkamer.

Waardering

Voormalige rooms-katholieke PASTORIE.

- Van architectuurhistorische waarde als typologisch goed en betrekkelijk gaaf voorbeeld van een blokvormige en symmetrisch opgebouwde pastorie uit 1875-1880 in eclectische stijl. Het pand valt op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van met name de voorgevel en de gave ruimtelijke indeling met oorspronkelijke interieurelementen, zoals diverse in stuc en marmer uitgevoerde onderdelen.

- Van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van het religieuze bewustzijn van de overwegend rooms-katholieke gemeenschap ter plaatse; de emancipatie van deze geloofsgroep in de 19de eeuw uit zich hier in de vervanging van een schuurkerk door een grote nieuwe kerk en pastorie, beide volledig op kosten van de parochianen.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van een beschermd stadsgezicht en vanwege de zeer markante situering naast de neogotische St. Victorkerk aan de stadsrand en op de grens van het uiterwaardengebied van de Maas. Komende over de Maasbandijk vanuit de richting Niftrik bepalen de kerk en pastorie van verre het aanzien van Batenburg.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)